

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindex Libertatis Ecclesiasticae || Et Martyr || S.
Engelbertvs || Archiepiscopvs Co-||loniensis Princeps ||
Elector, &c.**

**Gelenius, Aegidius
Coloniae Agrippinae, 1633**

Notatio ad Caput Octauum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9728

in vertice, in fronte, in occipite, in temporibus, labiis & dentibus, idque tam grauiter, ut riui sanguinis inundantes & decurrentes fossas oculorum, aurium, narium & oris implerent. In gutture etiam punitus est, itemque collo, humeris, dorso, pectore, corde, ventre, coxis, cruribus & pedibus: ut cognoscas lector, quali baptismo Christus in martyre suo diluere dignatus sit, quicquid culpæ contraxerat.

Notatio ad Caput Octauum.

QVæ sequuntur in Suriana editione omissa ex manucri-
ptis supplemus.

Sicut testis est magister Ioannes Abbas Sancti Trudonis, proposuerat ante mortem suam Beatus Martyr renunciare negotiis regni, & pro peccatis suis cruce signari atque personaliter transfretare: nam circa illud tempus quo in Episcopum electus est, signatus fuerat, sed propter necessitatem communem detentus Domino HONORIO Papa dispensante, pro se milites misit, cum sumptibus magnis. Certe, certe non sine causa ad gloriam Martyrij peruererit.

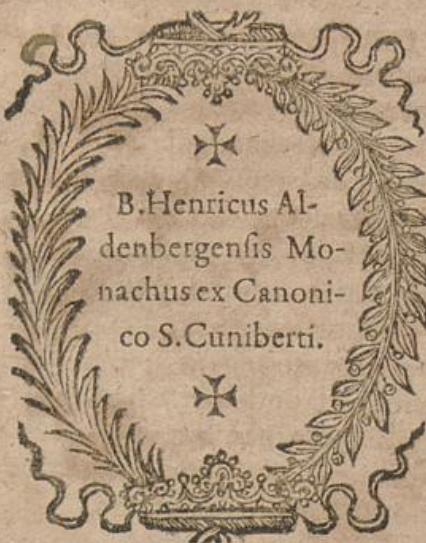
Monaste-
riū veteris
Montis.

B. Euerar-
dus de
Altena.

Deinde aduerte Montente Monasterium ab ipsis maioribus, Adolpho nimirum Comite in Altena, efflagitatu fratris sui Euerardi extrectum & dotatum. Euerardus enim ex confictu saucius, in terras disiunctas profectus, tandem subulcum egit, ubi à suis prætererūtibus agnitus, ad Religiosam Cisterciensium familiam confugit in Morimundum. Ex quo cum suos Abbatis permisso iret inuisum, à fratre suo Adolpho

A pho castrum Aldenberg cum plurimis agris obtinuit, vt inde nouum strueretur monasterium & ditaretur. Quæ omnia accuratius ex monumentis eius cœnobij & manuscriptis notauit, Chrysothomus Henrietz. Adolphus, inquiens, & Euerhardus Comites de castro Altena cum essent in expeditione Ducis Limburgi contra Ducem Brabantiae, contigit vt in conflictu amborum Ducum ex vtraque parte multi caderent interfecti, vnde Euerhardus iam dictus Comes, licet manu propria nullum interfecerit, tactus dolore maximo cum se in castro suo Alzena, cum suis militibus recepisset, compunctus de peccato perpetrato, vt Domino Deo satisfaceret, habitu mutato, omnia sua dimittens, intempestæ noctis silentio, clam ne agnosceretur in vili habitu recessit in multa cordis compunctione Beatorum Petri & Pauli limina visitauit, insuper limina S. Iacobi: demum veniens ad S. Ægidium in reditu, peruenit ad grangiam Morimundo pertinentem, in qua multo tempore pro mercede promissa extitit porcorum Pastor, vt animam suam Domino lucrifaceret, Suæ Generositatis omnino obliuiscens. Interea contigit, vt duo ministeriales sui ad S. Ægidium iter facherent, & Grangiam in qua dictus Comes porcos pascet præterirent, qui quendam secum habentes Histriōnem, vt de via C inquireret imperabant, qui cum in vicino nullum conspiceret, videns porcorum Pastorem propter præceptum Dōminorum suorum ad illum ocyus properabat, rogans vt de via eum diligentius expediret. Histrio verò curiosius eum respiciens, cicatricem in facie sua considerans Dominum suum Euerhardum Comitem æstimabat, quia dictus Comes in conflictu prænominato talem cicatricem receperat. Qui rediens ad Dōminos suos ea quæ viderat sollicitè enarravit dicens: Dōminus meus Comes Euerardus istius grangiæ paicit porcos, qui propter incredibilia, quæ loqui videbatur ipsum acriter arguebant: tandem ad Pastorem venientes, si ipsorum esset Dōminus sicut ab Histrione intellexerant; diligentius sermone Teutonico perquirebant, ipse vero eos agnoscens, ne ab ipsis agnosceretur Gallicè respondebat; & pœne simili cuentu sicut Ioseph se fratribus suis in Ægypto manifestauit, ipse cognitus est ab eis, qui cum essent milites equis descensis in collum Domini sui irruentes, eum multo desiderio & amore amplexantes, flendo præ gaudio sibi osculum porrigebant, & secum grangiam in qua porcorum Pastor erat intrauerunt, per omnia rem gestam magistro grangiæ expo-

exponētes. Magister grāgiæ audiens rē sibi incredibilē nocte cōsurgens ad claustrū citius pergēs, rei seriē sicut audierat Abbatī suo pēr omnia e-
narrauit; de quo Abbas nimiū admirās manē factō secū Priorē & Cel-
leriarium suū venire fecit & omnia veraciter quæ magister Grangiæ sibi
retulerat, ab ipso Comite & à suis militibus qui casu aduenerant intel-
lexit: tunc Abbas videns eum diuino spiritu agitari consilium dedit
pro peccatis suis, vt in Morimundo habitum indueret Monachalem,
qui consensit pro eo quod literatus erat, secum in Morimundo perae-
nit, & feruentissimus inibi factus Monachus processu temporis diuina
gratia inspirante, vt ordinem Cisterciensem largiter propagaret ad lau-
dem & gloriam nominis Dei eiusque sanctæ Genetricis Mariæ petitatā
Abbatis sui licentia & obtenta, fratrem suum Comitem Adolphum
perrexit visitare. Frater vero suus Comes Adolphus inter cætera loca
sua, auditio fratri consilio salutari, quia maxime eum diligebat, castrum
Aldenberg cum multis possessionibus sibi ad petitionem suam tradi-
dit, ad cœnobium nostri ordinis construendum, proinde multum ex-
hilaratus, gratias Deo persoluens, quia ita suæ fuisset congruum volun-
tati, venit ad Thuringiæ partes visitare consanguineos suos, Nobilem
videlicet Zizonem Comitem, & Gisellam Comitissam coniugem
suam, &c.] *Hæc Henricetz.*

Denique obserua ad eius de-
precationem miraculo restitu-
tam sanitatē crux affecto Hen-
rici Machi viri admodum
Religiosi vitæque sanctimonia
excellentis, ac Beatorum nu-
merum obtinentis, quem diui-
nitus in religiosorum familiam
adoptatum tradit Cæsarius lib.
7. dialog. cap. 8. Menologium ve-
ro, Cisterciense ad diem 17.
Decembr. ita breuiter vitam
eius perstringit,

In ve-

A In veteri monte Beatus Henricus Monachus, qui cum esset Canonicus S. Cuniberti nimiumque sæculi vanitatibus deditus, auditâ voce è cœlo elapsâ, & à Beatissimâ Virgine per visionem admonitus, mundo eiusque concupiscentijs valedixit & assumentis habitum Cisterciensium in Bergensi cœnobio multis & admirandis virtutibus clarus effulsit, magna que sanctitatis opinione relictâ fœliciter obdormiuit in Domino.

Caput Nonum.

C *Corpus eius cum mœrore Colonia suscipitur.*

FERIA secunda pontificis corpus Coloniam perducitur, & ad gradus Ecclesiæ sanctæ Dei genitricis, cum mœrore totius ciuitatis exsummo cipitur. Quantus tum illic fuerit gemitus, dolor, planctus Clericorum, omnium clamor & vulnus eorum, qui erant in ministeriis, plebis diuersi sexus dolore & ætatis quanta vociferatio, pastoris sui mortem deplorantium, probat corpus Coloniam eius insignia commemorantium, & Friderico mille mortes imprefontiam. **D**cantum: nullius vox dicere, nullus stylus conscribere sufficit. Præfere- infertur. batur feretro interula, martyris sanguine purpurata, quæ ad commis- rationem mouit vniuersos. Nec mirum, si Colonia tanto pastore vi- duata planxit. Erat enim ille maxima columnæ templi, honor Cleri, inter proceres regni formosissimus, patriæ pater, & ut breuiter dicam, speciale decus sui temporis. Tam autem fidelis fuerat Ecclesiæ sibi cō- missæ, ut quadam tempore vni è ministris suis dixerit: Non in tam sollicitus es, ut liberis tuis, quos vnicè diligis, amplam relinquas hæredita- marit Ec- tem, quam ego sollicitus sum, ut beatum Petrum & Ecclesiam eius hæ- clesiā suā, reditate ditem. Reipublicæ quoque tam fuit utilis, ut neque corpori,

V

neque